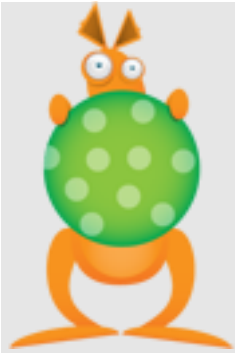

Sosiaalisen median tietoturvallinen käyttö

Sosiaalinen media ja sen sovellukset kehittyvät jatkuvasti eteenpäin ja uusia sovelluksia ja työkaluja tulee tarjolle lähes päivittäin. Yhteisöt myös löytävät usein uusia käyttökohteita olemassa oleville työkaluille, ja palvelujen käyttötavat ja käytösäännöt muuttuvat. Tässä mielessä on vaikeaa ennalta määrittellä, mikä sosiaalisen median käyttö on tietoturvallista ja mikä ei. Turvallista käyttöä voidaan tarkastella yleisten tietoturvallisuuden periaatteiden mukaisesti, soveltaen niitä aina tilannekohtaisesti yksittäisiin, eteen tuleviin tilanteisiin.

Yksityisyys sosiaalisessa mediassa

Useimmat tavallisen käyttäjän tietoturvallisuuteen liittyvät tilanteet koskevat henkilötietoja tai muita tietoja, joiden ei haluta leviävän julkiseen internetiin. Toisaalta käyttäjät haluavat myös itse rajata, miten ja ketkä heidän tuotoksiaan, esim. valokuvia tai videoita, voi katsella ja käyttää. Keskeiseksi tietoturvallisuuden taidoksi sosiaalisessa mediassa nouseekin verkkoidentiteetin ja yksityisyyden hallinta.

Verkkoidentiteetti muodostuu käyttäjän käyttäjätunnuksesta, nimimerkistä tai nimestä, profiiliin kiinnitetyistä kuvista sekä profiiliin kuvatuista muista tiedosta. Verkkoidentiteettiin voidaan laskea kuuluvan myös käyttäjän selaushistoria, kuuluminen verkostoihin, aktiivisuus, tai muut tiedot, jotka automaattisesti tallennetaan ja ovat haettavissa näkyville. Verkossa toimiessa käyttäjästä jää digitaalinen jalanjälki; verkossa tai sosiaalisessa mediassa kerran julkaistuja tietoja on vaikea tai joskus jopa mahdotonta poistaa.

Useimmissa sosiaalisen median sovelluksissa (kuten Facebookissa ja Youtubessa) käyttäjät voivat itse hallita yksityisyysasetuksia (engl. privacy settings), eli valita mitkä käyttäjän tiedot näytetään julkisesti muille käyttäjille ja mitkä taas eivät näy muille. Jos sosiaalisen median työkalu tai palvelu ei mahdollista yksityisyyden tai käyttäjätietojen selkeää hallintaa, ei siihen kannata rekisteröityä. Palvelun tai työkalun ohjeista/käytösäännöistä tulisinkin tarkistaa aina ennen sen käyttöönottoa, miten henkilö- ja käyttäjätietoja käsitellään. Käyttäjän on aina myös hyvä huomioida se, että useissa ulkomaisissa palveluissa käyttöehdot voivat tulevaisuudessa muuttua ja eivät siten välttämättä suojaa käyttäjän yksityisyyttä. Verkkopalvelun rekisteröityessä kannattaa samalla käydä tarkistamassa ja tarvittaessa muuttamassa yksityisyysasetukset haluamikseen. Usein asetusten oletusarvona voi olla käyttäjän tietojen näyttäminen julkisesti.

Ohjeita verkkoidentiteetin ja yksityisyyden hallintaan sosiaalisessa mediassa:

- Mieti, mitä henkilökohtaisia tietoja itsestäsi julkaiset ja kenelle/keille julkaiset.
- Tarkista palvelun käyttöehdoista tai ohjeista, miten yksityisyytesi on suojattu sekä miten ja mihin tarkoitukseen henkilötietojasi voidaan käyttää.
- Älä luota liikaa siihen, että yksityisasetukset aina suojaavat tietosi. Palveluihin voi tulla teknisiä vikoja tai tietoturvahyökkäyksiä – tai käyttöehdot voivat muuttua.
- Tarkista palvelun yksityisyysasetuksista, mitkä tietosi näytetään julkisesti ja mitkä ovat yksityisiä. Muuta tarvittaessa oletusasetuksia.

- Yleinen käytäntö on, että nimen, käyttäjätunnuksen ja kasvokuvan voi julkaista verkossa, sähköpostiosoitteen, kotiosoitteen, puhelinnumeron, syntymäajan tai yksityisten valokuvien kanssa kannattaa olla huomattavasti tarkempi; niiden julkaisua ei suositella.
- Salasanaa, luottokortin numeroa, pin-koodeja, pankkitietoja tai henkilötunnusta ei pidä koskaan julkaista verkossa.
- Vältä saman salasanan käyttöä eri palveluissa. Älä koskaan käytä sähköpostisi salasanaa sosiaalisen median palveluissa.
- Mieti, mitä tietoja haluat itsestäsi antaa, niitä voidaan käyttää myös kaupallisiin tai ei-toivottuihin tarkoituksiin.
- Älä julkaise muiden käyttäjien tietoja, kuten sähköpostiosoitetta, käyttäjätunnusta tai muita tietoja.
- Harkitse, ennen kuin osallistut sosiaalisessa mediassa oleviin kilpailuihin tai mainoskampanjoihin – tietojasi voidaan käyttää tavalla, jota et haluaisi. Älä missään nimessä anna kilpailuihin tai mainoskampanjoihin muiden käyttäjien sähköpostiosoitteita tai muita käyttäjätietoja.

Materiaalin ja omien tuotosten jakaminen

Sosiaalisen median sovelluksissa käyttäjien täytyy miettiä, haluavatko he jakaa omia tuotoksiansa (esim. valokuvia ja videoita) julkisesti verkossa vai rajata niiden käyttö haluttuun käyttäjäryhmään. Käyttäjän on myös mietittävä, ketkä saavat hänen tuotoksiaan muuttaa ja muokata. Suurin osa sovelluksista sallii käyttäjän itse hallita tuomansa materiaalin julkisuutta, osassa sovelluksissa taas oletusarvoisesti käyttäjän tuoma materiaali on julkista ja kaikkien käytössä.

Usein on perusteltua jakaa materiaali tai rajata sen käyttöoikeus vain tietylle ryhmälle. Näin pystytään parhaiten ennaltaehkäisemään materiaalin mahdollista väärinkäyttöä. Toisaalta, sosiaalisen median tarkoitus olisi juuri avoimesti julkaista materiaalia käyttäjäyhteisölle. Materiaalin ja omien tuotosten luonne vaikuttaa luonnollisesti siihen, kannattaako ne julkaista avoimesti verkossa vai ei. Esimerkiksi yksityiset valokuvat on hyvä rajata näkyväksi vain omille ystävilleen, kun taas luontokuvat voi julkaista avoimesti verkossa.

Sosiaalisen median sovelluksen avoimuudessa voi olla monta astetta:

Täysin avoin	<ul style="list-style-type: none"> • kaikki voivat lukea ja osallistua sekä muokata • julkinen
Osittain avoin	<ul style="list-style-type: none"> • kaikki voivat lukea • jäsenet voivat osallistua ja muokata • julkinen
Suljettu, rekisteröinti vaaditaan	<ul style="list-style-type: none"> • vain rekisteröityneet käyttäjät pääsevät palveluun, mutta kuka tahansa voi rekisteröityä • julkinen
Suljettu, kutsu / hyväksyntä vaaditaan	<ul style="list-style-type: none"> • vain kutsutut/ hyväksytyt käyttäjät pääsevät palveluun • esimerkiksi omat kaverit ja verkostot • ei-julkinen
Suljettu, salainen	<ul style="list-style-type: none"> • vain rajatuilla käyttäjillä on pääsy palveluun • ei-julkinen